

TEOSOFINEN TOTUUDENETSIJÄ JA KUOLEMA

Pekka Ervastian esitelmä 16.12.1928

Puhuimme viime kerralla kristityistä yleensä ja heidän kuolemistaan Kristuksessa. Nyt tänään olisi tarkoituksemme kääntää huomiomme hetkeksi teosofisiin totuudenetsijöihin ja heidän kuolemisiinsa. Totuudenetsijöillä en silloin tietysti tarkoita meikäläisiä ruusuristiläisiä, niitä, jotka ovat omaksuneet, niinkuin me sanomme, ruusuristiläisen elämänymmärryksen, vaan kaikkia totuudenetsijöitä. Ja tahdon samalla kyllä myös painostaa tuota sanaa „totuudenetsijä“, sillä mahdollisesti voi olla ihmisiä, jotka ovat omaksuneet teosofisen maailmankatsomuksen ilman, että ovat myös totuudenetsijöitä täysin teosofisessa mielessä. Sentähden tekisi ensin mieleni sanoa, mitä tarkoitan tällä teosofisella totuudenetsijällä. Tarkoitan sillä sangen vaatimatonta, nöyrää etsijää, semmoista, joka on vapaa dogmeista ja uskon kiihkosta. Teosofinen totuudenetsijä, ennenkuin hän on tullut teosofiksi, eli omaksunut teosofisen elämänymmärryksen, on jo ennen sitä saavuttanut jotakin, hän ei ole tullut teosofiksi sanan aivan kaikista jaloimmassa ja syvimässä merkityksessä, jollei hän ole jo käynyt läpi eräänlaisen totuudenetsimisen, joka on häntä suuresti nöyryyttänyt. Ihmisellä on kaikenlaisia ennakkoluuloja, voimme myös sanoa, kaikenlaisia aatteita ja uskonmuotoja, joita häneen on istutettu jo lapsesta saakka, ja totuudenetsijäksi hän tulee silloin, kun hän tuntee, ettei hän enää jaksakaan umpimähkään uskoa mihinkään semmoiseen opinkappaleeseen, johon häntä on kasvatettu ja johon hän muuten myöhemmin on esim. filosofiaa lukemalla tullut. Ja silloin kun hän on tuntenut, ettei hän jaksakaan mihinkään erikoisiin uskonmuotoihin, maailmankatsomuksiin uskoa, silloin hän, jos hän vaan nöyrästi ja vilpittömästi jatkaa sisäisellä tiellä, ehdottomasti tulee ensimmäiseen suureen teosofiseen totuudennäkemiseen, vaikkei hän varsinaisesti tietäisi teosofiasta

mitään; hän tekee yhden semmoisen kokemuksen, jonka Madame Blavatsky teosofisessa liikkeessä otti lähtökohdaksi ja jonka hän asetti teosofisessa liikkeessä lähtökohdaksi kaikelle etsimiselle. Ja se kokemus on silloin, että totuudenetsijä syvästi huomaa, että kaikki ihmiset ovat sängen vähän tietoisia, tai ehkä paremmin sanottuna, kaikki ihmiset ovat oikeastaan tietämättömiä elämän varsinaisista salaisuuksista. Missä on se ihminen, hän huomaa, joka mitään tietäisi, joka voisi sanoa itsestään, että hän tietää, mikä elämä on, joka voisi sanoa, että hän on jotakin tietoa saavuttanut kuoleman mysteeriosta? Me kaikki ihmiset, sanoo totuudenetsijä itselleen, olemme yhtä tietämättömiä, yhtä avuttomia; tänne me olemme syntyneet, tänne heitetty, tällaiseen maailmaan. Jos joku Jumala on sen luonut tai on sen takana, ei hän näytä kasvojaan selvästi, kaikki on pimeyteen peitetty, että ihmiset ovat tietämättömiä elämän suurista kysymyksistä, se liittää heidät yhteen, he ovat tasa-arvoisia elämän edessä, he ovat kuin suuri orpo, he seisovat elämän kysymyksen edessä, useimmat koettavat unohtaa, mitä elämä on, koettavat hakea nautintoa ja tyydytystä. Tietämättöminä ihmiset seisovat, ja sentähden he ovat tasa-arvoisia ja veljiä.

Tämmöinen epäilevä etsijä on tullut siihen johtopäätökseen, että ihmiset ovat veljiä, koska he ovat yhtä avuttomia elämän suuren arvoituksen edessä, ja jos muistamme, mitä viisas Sokrates sanoo, kuten myös kiinalainen Laotse, niin kun ihminen on tullut siihen, että hän tietää olevansa tietämätön, silloin hän on päässyt viisauden tien alkuun. Niin kauan kuin ihminen vielä kuvittelee ja imarteleo itseään sillä, että hän paljon tietää, niin kauan kuin hän elää kuviteltujen tietojen ja haaveiden turvissa, ei hän vielä ole tullut viisauden alkupäähän, mutta kun hän tunnustaa itselleen ja toisille ja elämälle, että hän on tietämätön, silloin hän on viisauden portilla.

Näin sanovat kaikki viisaat, ja sen voi kokea ihminen meidän päivinämme, sillä silloin juuri, kun ihminen on tullut tähän kohtaan, silloin nykyaikainen teosofia voi tulla häntä vastaan ja

silloin se sanoma, minkä Madame Blavatsky kajahutti maailmaan, voi tulla hänelle avuksi. Siinä maailmankatsomuksessa sanotaan, ettei ihmisen tule uskoa mihinkään umpimähkään, päinvastoin tulee hänen uskoa vain siihen, mitä hänen järkensä hyväksyy, kun Buddha sanoo: silloin vasta, kun ihmisen koko olemus sanoo hänelle, että se on totta ja oikein, ja kun hänen järkensä ei tee vastarintaa, kun hänen sydämensä hyväksyy, mitä hän kuulee, mitä hänelle opetetaan, silloin hän voi uskoa, että hänen sielunsa on kuin tyhjä, puhdas paperi, johon ei ole mitään kirjoitettu, hän on jo puhdistanut ajatuksensa kaikista kirjatiedoista ja dogmeista, hänen järkensä on nyt vastaanottavainen kaikelle oikeuden ja totuuden aavistukselle. Ja silloin todella teosofinen elämänymmärrys semmoisena, kun Madame Blavatsky sen esitti, tulee hänelle tervetulleena valon sanomana. Ja hän voi silloin ymmärtää, kuten kaikki tiedämme, ensimmäisenä suurena, erinomaisena totuutena, että elämä on yksi, pohjimmaltaan yksi; ei voi olla muuta, kuin yksi ainoa suuri, ehdoton Elämä, Jumala. Siitä jumaluudesta emme mitään tiedä, ymmärrämme ainoastaan sen, että kaikki vastakohtat siihen häipyvät, kaikki, mitä ilmenneestä elämästä meille on tuttua, se on lähtöisin tuosta salaperäisestä elämästä. Elämä ei ole kokoonpantu kaikista pienistä ainehiukkasista, se on teoria, jonka ajatteleva ihminen pian hylkää, sillä mistä kaikki pienet ainehiukkaset olisivat tulleet? Hän selvästi tajuaa, että elämä ei voi olla mitään muuta, kuin yksi ainoa absoluuttinen totuus, jonka ilmennyksiä ovat kaikki sekä aineelliset muodot, että henkisen tajunnan muodot. Ja silloin hän saavuttaa takaisin jonkinlaisen Jumalan suhteen. Ensin hän pelkää tuota sanaa „Jumala“, siinä ei voi olla mitään personallista, Jumala on yli-inhimillistä, siihen mahtuvat kaikki personalliset tajunnat, mutta itsessään se on pohjaton. Mutta se, että totuudenetsijä sen ymmärtää, se antaa hänelle jotakin jumalallista, jota hän voi palvoa.

Ja sitten totuudenetsijä ymmärtää toisen suuren totuuden, karmasta ja jälleensyntymisestä, siitä, että ihminen on jälleensyntyvä olento, itsessään henkiolento, ei kokoomus atomeja, vaan tajuinen henkiolento, joka syntyy jälleen, niinkuin kaikki tässä ilmenneessä elämässä uudistuu, vuorottaislaki vallitsee tässä ilmenneessä elämässä, yö seuraa päivää, talvi kesää j. n. e. Luonto nukkuu talvella ja herää keväällä uudestaan, samoin ihminen kuolemassa nukkuu pois tästä näkyväisestä elämästä siirtyäkseen subjektiivisempaan tilaan ja sieltä taas palatakseen tänne, kuten meistä tuntuu objektiivisempaan elämän tilaan. Ja tätä vuorottaista, vaihtuvaa elämää hallitsee ehdoton oikeuden laki, karma; toisin sanoen kaikki on olemassaolossa järjestystä, ei ole kaaosta, vaan kosmos. Niinkuin meille sanotaan tutussa pyhässä kirjassa: „Alussa oli Sana ja Sana oli Jumalan luona ja Jumala oli se Sana.“ Alussa oli Sana ja Sana oli Jumala, oli Jumalan luona, Jumalan sanan takana oli siis Jumala ja Jumala oli silloin tuo absoluuttinen elämä, Sana, kreikaksi Logos, joka juuri on käännetty Sanaksi. Logos merkitsee myös, tai oikeastaan järki ja luku; alussa oli järki, luku. Tämä selvästi viittaa juuri siihen, että kaiken ilmennyksen takana ja kaiken ilmennyksen täyttäjänä on järki eli luku, toisin sanoen järjestys, kosmos, on siis iankaikkisessa absoluutissa ilmennyt kosmos, Sana, Logos, ja siinä kaikki on järjestystä. Koska kaikki on järjestystä, järkiperaistä, loogillista, oikeudenmukaista, ei mitään vääryyttä voi tapahtua, ei mitään semmoista paha, jota ei voisi sovittaa, voittaa; järjestyksessä, harmoniassa, kosmoksessa, täytyy olla hyvän voima. Samalla, kun sanomme, että hyvä on ikuisesti oleva, tai jos tahdomme sanoa meidän nykyistä maailman ilmennystä ajatellessamme: hyvä aina lopullisesti voittaa. Joskin näyttäisi meidän lyhytnäköiselle silmällemme, että pahalla on suuri valta, niin voimme kuitenkin uskoa ja ymmärtää, jos kerran ymmärrämme, että ilmennys on kosmos, että tämä paha, joskin sillä on suuri valta, on ohimenevää, hyvä on se, joka lopulta voittaa. Sillä mistä paha johtuu? Se johtuu ihmisen itsekkyydestä

ja ihminen jälleensyntyvänä olentona, niin sanoo kolmas suuri totuus totuudenetsijälle, on kehittyvä olento. Kehityksen laki vallitsee maailmassa. Ja se, että ihminen on kehittyvä olento, merkitsee, että hän voittaa itsekkyytensä, tulee lopulta epäitsekkääksi. Se merkitsee sitäkin, että ihminen on jo hyvin pitkälle kehittynyt olento. Kun vertaamme ihmistä eläimiin, kasviin ja kiviin, jotka ovat meitä lähinnä, niin meidän täytyy tunnustaa, että ihminen, joka jo kaunistaa tätäkin näkyväistä maailmaa ihanilla taideteoksilla, hausalla järjestyksellä, on sentään kokolailla kehittynyt. Ihmisiä on myös alkuperäisissä oloissa, ja me näemme suuren eron niiden olojen ja sivistyneiden olojen välillä. Paljon täällä kristikunnassa esim. hyvää yritetään, kaunista tehdään ja ajatellaan. Meidän täytyy tunnustaa, että ihminen on kehittyvä olento, senhän meidän oma tietoinen tutkimuksemme todistaa. Ja sentähden koko tämä evolutsioni- eli kehitysaate saa lopullisen valaistuksen jälleensyntymisestä, sillä miten ihminen ehtisi kehittyä hyväksi, jollei hän jälleensyntyisi, vain ihmiskunnan viimeiset yksilöt olisivat kuin kehityksen kukkia, kaikki muut ihmiset olisivat eläneet turhaan, heistä ei mitään olisi tullut. Se pilkku, että synnymme monta kertaa merkitsee, että meiltä menee monta personallisuutta aivankuin hukkaan ja muodostuvat kuin portaiksi meidän kehityksessämme. Kuten pyhissä kirjoissa sanotaan: „Yhden ihmisen, Adamin, kautta tuli paha maailmaan, yhden ihmisen, Kristuksen kautta tulee vanhurskaus ja elämä.“ Ihminen syntyy uudestaan ja uudestaan maailmaan voittaakseen pahan itsessään ja lopulta hänestä tulee Kristus-olento, joka on synnin voittanut. Tämähän on evolutsioniteorian kanssa sopusoinnussa, ja ilman jälleensyntymistä ei kehityshistoria olisi ymmärrettävissä. Sentähden totuudenetsijä, joka tällä tavalla on tullut teosofiseksi totuudenetsijäksi, on saavuttanut suuren saavutuksen, mielenrauhan. Hän kyllä ei vielä, kun on omaksunut teosofisen elämänymmärryksen, voi sanoa itsestään: „Minä tiedän, että asiat ovat niin, tiedän, että ihminen on jälleensyntyvä olento, joka

vetäytyy kuoleman jälkeisiin tiloihin, kun menee täältä pois.“ Hän ei sitä tiedä, mutta hänen järkensä voi sen hyväksyä, ja koska me emme voi tulla toimeen, ellemme luota järkeemme, niin totuudenetsijäkin, luottaen järkeensä, savuttaa mielenrauhan. Mehän, jos olisimme liian pikkumaisia, voisimme sanoa: „En ole käynyt Australiassa, en tiedä, onko sitä olemassa.“ Mutta olisinhan kovin lapsellinen, jos sen nojalla, etten ole näillä silmilläni nähnyt Australiaa, sanoisin, ettei sitä ole olemassa, kun tuhannet kirjat ja ihmiset vakuuttavat, että ovat sen nähneet ja minun oma järkeni ei voi sanoa mitään sitä vastaan. Minä voin siis järjessäni tulla siitä vakuutetuksi. Kun kerran kysyttiin erältä teosofilta, voiko hän muistaa ennen eläneensä, hän vastasi: „En muista. Uskotteko pohjoisnapaan?“ Hänestä se oli sama asia – pohjoisnapaa ei silloin vielä ollut kukaan nähnyt, jos lie nyt joku nähnyt.

Kun ihminen tällä tavalla on tullut totuudenetsijäksi, silloin hänelle avautuu tiedon hankkiminen niistä asioista, jota ei hän pidä mahdottomina. Samoin ihminen, joka on järjessään vakuutettu pohjoisnavan olemassaolosta, voi ajatella: „Minun pitäisi päästä sinne, minun havainnoistani voisi olla paljon apua, kun niitä havaintoja tehdään oikealla tavalla ja oikeilla koneilla ja kun on useampia ihmisiä mukana, jotka todistavat ne oikeiksi, voi niistä olla hyötyä.“ Mutta kaikki ihmiset eivät lähde Kolumbuksen tapaan etsimään Amerikkaa, eikä tiedemiesten tapaan pohjoisnavalle, vaan toiset tekevät yleensä havaintoja ja ne tulevat selvemmäksi heille jokapäiväisessä elämässä. Mutta jotkut lähtevät nyt vasta tietoa etsimään. Ja jos panemme merkille erään asian, niin huomaamme, että Madame Blavatsky ei itse niin paljon puhunut kuolemanjälkeisistä asioista, hän enemmän kiinnitti seuraajiensa ja teosofien huomion siihen, että kuoleman jälkeen on kaikki hyvin, kuoleman jälkeen on ihminen ansainnut levon ja sentähden hän pääsee taivaaseen. Jos hän ei ole ollut oikein kiltti, hänellä voi olla pieniä ikäviä kokemuksia, ennenkuin pääsee taivaaseen. Madame Blavatsky sanoi, että tuonela,

kaamalooka, on semmoinen tajunnantila, josta ei ole hyvä liian paljon spekuloida, sentähden, että se on harhojen maailma. Tuon kaamalookan perästä tulee aina taivas, johon jokainen ihminen pääsee tämän elämän jälkeen, joka on aina vaivaa ja huolta silloinkin, kun se parasta on, niinkuin viisas Salomon sanoo. Sentähden, että ihminen on ansainnut levon fyysillisen elämän ponnistuksista, sairauksista, ja onnettomuuksista, joiden jälkeen hän pääsee taivaaseen. Sentähden teosofit tyytykööt vaan siihen ja voittakoot kuoleman eläessään, voittakoot sen tuonelan, kiirastulen, helvetin, joka on mahdollisesti kuoleman kynnyksellä olemassa, voittakoot sen, olemalla oikeita teosofeja, jotka kieltävät oman itsekkyyden ja pyrkivät auttamaan toisia ihmisiä ja olemaan heidän veljiään. Madame Blavatsky puhui asiat näin tervejärkisellä tavalla: „Mitä te vaivaatte päätänne kuoleman mysteeriolla, kuolemassa kaikki on hyvin, sitä paremmin, mitä paremmin olemme eläneet täällä. Mutta jos teette kaikenlaista syntiä täällä, silloin on luonnollista, että kuoleman jälkeen teidän pitää puhdistua niistä, sillä taivaaseen eivät pääse muut kuin lapset, ihmisten tulee puhdistaa itseään, että hänellä on lapsen mieli.“ Muuten Madame Blavatsky ei, kuten sanottu, julkisesti ainakaan puhunut liian paljon kuolemanjälkeisistä tiloista. Mutta myöskin voimme huomata, että hänen jälkeensä teosofinen huomio kiintyi sitten erinomaisen paljon kuolemanjälkeisiin asioihin. Madame Blavatskyn tapana oli sanoa: „Kun te henkisesti pyritte eteenpäin, silloin pyrkikää korkeamman itsenne yhteyteen, ylös, älkää menkö harhojen maailmaan, älkää oppimisen salista – kuten Hiljaisuuden Äänessä sanotaan – etsikö Mestaria, ei siis astraalimaailmasta, vaan menkää viisauden saliin korkeamman itsenne luo. Näin varoittaa Madame Blavatsky ja sanoo, että vähän vaarallista on pyrkijän lähteä astraalimaailmaan, tuohon harhanomaiseen oppimisen saliin ilman muuta.

Mutta kuten sanottu, Madame Blavatskyn kuoleman jälkeen kaikista hartaimpien teosofien mieli kääntyi niihin tasoihin, jotka

ovat lähinnä meidän fyysillistä maailmaamme. Teosofisia totuudenetsijöitä kiinnosti tietää miten on heti kuoleman jälkeen näissä kuolemanjälkeisissä tiloissa. Ja meidän täytyy sanoa, että näiden teosofien tutkimukset lisäsivät paljon valoa niihin asioihin, sillä maailmassahan oli viime vuosisadan puolivälistä spiritistinen liitto, joka erikoisen paljon puhui niistä kuolemanjälkeisistä tiloista, ja nämä teosofiset tutkijat, jotka ottivat tuon saman asian tutkiakseen, tulivat monessa suhteessa semmoisiin johtopäätöksiin, jotka tutkivat näitä spiritistisiä tutkimuksia ja taas monessa asiassa saattoivat heitä oikaista. Sentähden heidän työnsä kantoi hedelmää, ja hyvin monet spiritistiset tutkijat ovat ottaneet paljon valaistusta vastaan teosofisilta tutkijoilta. Siksi emme missään tapauksessa tahdo halventaa sitä, että jotkut ihmiset saattoivat tällä tavalla ottaa tuon tuonelan, astraalitason ja kiirastulen ja helvetin tutkimuksensa aiheeksi ja että nämä tutkijat pääsivät monessa asiassa perille. Meidän on vain muistettava se, että Madame Blavatsky ei siihen nimenomaan kehoittanut; ei hän sanonut, että ne asiat jäisivät tuntemattomaksi, vaan hän sanoi, että ne tulevat myöhemmin itsestään tietoon. Mutta nämä teosofiset tutkijat tulivat siihen johtopäätökseen, että astraalimaailma on meitä lähinnä, emme voi sitä sivuuttaa, jos tahdomme korkeampia tasoja tutkia. Ensin tutkimme tätä fyysillistä maailmaa, sitten astraalimaailmaa ja sitten vähän ylempiä. Madame Blavatsky sanoi: „Me olemme tässä fyysillisessä maailmassa nyt ja meidän tulee muistaa, että astraalimaailma on harhamaailma, meidän ei tarvitse sitä heti ottaa lukuun, vaan meidän tulee aivankuin kiireesti se läpäisten nousta viisauden saliin, ja kun olemme saavuttaneet tasapainon ja oman itsemme tuntemisen viisauden salissa, silloin me voimme kyllä kääntää katseemme harhojen maailmaan ja nähdä harhojen läpi.“ Tämä tuntuu vähän kummalliselta puheelta, mutta se on erittäin merkityksellinen ja laajakantoinen käytännöllisessä okkultismissa, sillä minun mielestäni on myöskin se vaara olemassa, että kun lähtee tutkimaan astraalimaailmaa ilman, että

ensin on saavuttanut jotakin muuta, niin voi joutua hyvin suurten harhojen alaiseksi. Tahdon myöhemmin ottaa puheeksi ruusuristiläisen suhtautumisen näihin asioihin, jolloin ne paremmin selviävät ja myös Madame Blavatskyn kanta selviää enemmän, joka on ruusuristin kanta. Mutta joka tapauksessa nekään teosofiset tutkijat, jotka astuvat tuohon astraalimaailmaan, eivät siihen astuneet ilman muuta, kuten me voimme astua huoneesta toiseen, vaan hyvin suuren työn ohella. Madame Blavatskyn herätys on vaikuttanut kaikkien teosofien keskuudessa, sillä kaikki teosofit, olkoot he okkultisesti mitä mieltä tahansa, ovat vakuutetut Madame Blavatskyn ilmoituksesta pienempien mysteerioiden suhteen, kuten kuolemaa ja jälleensyntymisen pyörää sanotaan. Pienemmät mysteerit ovat voitettavissa, ja ihmisen tulee ne voittaa, ennenkuin hän voi päästä suurempiin mysteeriöihin käsiksi. Ja se voittaminen tapahtuu, niinkuin Madame Blavatsky aina teroitti, siten, että ihminen harjoittaa itsensä kieltämistä tässä jokapäiväisessä elämässä ja kehittää itseään palvelijaksi sen sijaan, että hän maailmassa on pyrkinyt herraksi, pyrkinyt toisia komentamaan, käyttämään toisten apua, vaivaamaan toisia ihmisiä, ottamaan vastaan toisten palvelusta, ajattelematta, että itse olisi palvelija. Teosofi on ihminen, joka aina pitää silmiensä edessä tuon palvelemisen ihanteen, ei hän tahdo tulla miksikään herraksi, komentajaksi, opettajaksi, hän tahtoo vaan palvella, auttaa kaikkia ihmisiä, pitää kaikkia veljinään. Se on ihanne hänen takanaan, toinen kysymys on, kuinka suuressa määrin ihminen voi sitä tehdä, ei ihminen, joka aina on pyrkinyt herraksi, äkkiä voi tulla palvelijaksi. Sentähden, sanoo Madame Blavatsky, on ihmisen tässä pyrkimyksessään harjoitettava yhtämittaa mietiskelyä. Madame Blavatsky käyttää sanaa „mietiskely“, kristinuskossa on puhuttu rukouksesta, mutta koska sitä on käsitetty väärin, pyytämiseksi „anna minulle paljon karjaa, hyvä vaimo, hyviä naapureita j. n. e.“, niin Madame Blavatsky käyttää mieluummin sanaa mietiskely, joka tarkoittaa, että ihminen

ajattelee, että hän kohdistaa ajatuksensa ja tahtonsa elämän pyhimpiin ja suurimpiin asioihin. Mietiskelyllä hän siis oikeastaan tarkoittaa samaa, mitä rukouksella on tarkoitettu, että ihminen vapaasta tahdostaan kääntää huomionsa jumalallisiin asioihin: hyvyuteen, totuuteen, epätsekkyuteen. Mutta ihminen on mieluummin ajattelematta ja hän voi sanoa itselleen, kun on läpikäynyt jonkunlaisen heräyksen: „Nyt tahdon tulla hyväksi, tahdon tulla palvelijaksi.“ Mutta pian hän huomaa, että personallisena olentona hän on kasvanut määrättyihin tapoihin, ja ne tavat asettuvat aina vastakymteen, kun hän tahtoo tehdä hyvää: „Olisin tahtonut sanoa ystävällisen sanan, mutta mikä pani minun suuhuni nuo verrattain kylmät sanat, en sitä tarkoittanut.“ Ihminen jalestäpäin häpeää, että hän hyvälle ystävälleen sanoo kylmästi, vaikka hän sydämessään olisi tarkoittanut hienoa ja lempeää. Hänellä on personallinen luonto, joka on kasvanut vuosimiljoonien aikana, tai ainakin tämän elämän aikana kasvanut niin, ettei hän osaa sitä hallita, se vetää häntä kuin nenästä, aivan niinkuin Paavali sanoo: „Sitä hyvää, jota tahdon, en tee.“ Sentähden, sanoo Madame Blavatsky, „Teidän täytyy ajatella, sillä jos ette ajattele, eivät mitkään äkkinäiset päähänpistot vaikuta mitään, jollette pidä ihannetta mielessänne ajattelemalla sitä. Se ihanne on hyvin pian häipynyt silmistä ja alitajunnassa vaikuttaa kaikki vanha, ellei ihminen mietiskele.“ Sentähden ihmisen pitää mietiskellä, ajatella, mitä hän tahtoo ja mihin hän pyrkii. Samoin ei kukaan tule urheilijaksi ja olympialaisvoittajaksi sillä, että hän sanoo ja mielessään ajattelee: „Minä tulen uudeksi Paavo Nurmeksi.“ Ja hän näkee juoksevana vielä nopeammin kuin Paavo. Mutta tämä on ensimmäinen ihastus, ja aavistus, joka ei merkitse mitään muuta kuin, että nyt alkaa työ, jos jotakin tahtoo: nyt sinun pitää alkaa sitä ikävää juoksemista joka ikinen päivä, määrättyinä tuntina, sinä et saa syödä ja juoda, mitä haluaisit ja miten paljon haluaisit. Nyt alkaa kaikenlainen harjoitus. Sentähden semmoiset, kuin Paavo Nurmi, ovat erinomaisen kunnioitettavia ihmisiä, eivät he turhaan tuota

kunniaa omalle maalleen, he ovat suuria työntekijöitä. Ja samalla tavalla kuin urheilijaksi aikova tietää, että hänen on harjoitettava jäseniään, tullakseen joksikin, samalla tavalla sen, joka tahtoisielussa ja hengessään jotakin saavuttaa, täytyy ajatella ja mietiskellä säännöllisesti joka päivä ja samaan aikaan päivästä, jos mahdollista, eikä väsyä, vaikkei seitsemän vuoden perästä ole vielä mitään saavuttanut, vaikka on säännöllisesti tunnin päivässä mietiskellyt. Ei hänen pidä siitä närkästyä, vaan ajatella: kun tässä yritän seitsemän kertaa seitsemän vuotta ja sitten seitsemän elämää, ehkä sitten jotakin saavutan, ehkä sen, että tulen yhä nöyremmäksi, näen yhä selvemmin, kuinka kirkas on ihanne, kuinka korkea ja kaunis ja kuinka pieni minä olen. Hänestä menevät pois kaikki turhat luulottelut, kun hän ajattelee ja mietiskelee ja saavuttaa itsensä tuntemisen ja silloin hän näkee, kuinka pitkä on tie täydellisyyteen. Mutta hän on alkanut ja yhtä ja toista kyllä saavuttanut. Saavuttaahan hän juuri sitä, niinkuin Madame Blavatsky sanoo: „Kun sinä mietiskelet, joudut oppimisen saliin, mutta älä silloin anna sen harhojen pettää itseäsi.“

Kun ihminen harjoittaa mietiskelyä säännöllisesti, määrätyn tekniikan, joogan mukaan, silloin hänen unielämänsä tulee hyvin eläväksi, hän pääsee melkein itsetietoiseksi unielämässä, niin että hän nukkuessaan liikkuu toisessa maailmassa ja tekee siellä kaikenlaisia havaintoja ja huomiota ja voi olla mukana monenlaisissa mysteριοissa ja seremonioissa ja joutua tekemisiin veljeskuntien kanssa. Se on täynnä ihmeellisyksiä, niinkuin Hiljaisuuden Äänessä sanotaan, että oppimisen salissa ovat elämänruusut, mutta niihin ei pidä tarttua, sillä jokaisen ruusun alla on kiemurteleva käärme. Sentähden älköön ihminen luulko, että ne olennot, jotka tulevat häntä siellä vastaan ja esittävät itsensä korkeiksi olennoiksi, ovat ehdottomasti luotettavia, sillä ihmisellä ei silloin ole totuuden mittapuuta, jonka avulla hän tietää, ketä ne ovat. Hän voi joutua harhojen valtaan, jos hän umpimähkään uskoo oppimisen salissa. Sentähden on mestari

etsittävä viisauden salista. Ja mitä on tuo viisauden sali? Se on ajatuksen, järjen ja viisauden sali, ja se ei ole unimaailmassa, vaan tässä. Se on tässä näkyväisessä elämässä, se on tässä päivätajunnassa, tulla kosketukseen mestarin kanssa. Se viisauden salissa oppiminen, joka siis on kysymyksessä ja joka tapahtuu päivätajunnassa, perustuu juuri siihen, että ihminen on saavuttanut vallan alemman itsensä yli, mielikuvituksensa yli, että ihminen on savuttanut vallan tunteittensa yli, puhumattakaan himoista ja haluista ja muista semmoisista. Viisauden saliin tulee ihminen silloin ja sillä tavalla, että hän pyrkii herraksi oman alemman itsensä yli, ja sehän on niin pitkä läksy. Ihminen joutuu kyllä pikemmin oppimisen saliin ja saavuttaa kokemuksia siellä, mutta saavuttaa täydellinen valta oman itsensä yli tässä näkyväisessä elämässä, oman alemman, itsekkään itsen yli, se on pitkä läksy. Silloin vasta, kun ihminen on tämän läksynsä suorittanut, kun hän on voittanut pienemmät mysteeriot, Mestari tulee. Tämän läksyn ihminen voi suorittaa omin päin, sentähden ei pidä oppimisen salista etsiä Mestaria, koska voimme tässä näkyväisessä maailmassa suorittaa suuremman työn, päästä itsemme herraksi, oppikaamme ensin se läksy, siihen ei tarvita muuta opettajaa, kuin mitä meillä on historiallisesti, mitä olemme suurelta Mestarilta saaneet. Kun siis olemme tämän saavuttaneet, silloin tulee Mestari, sillä silloin emme voi saavuttaa oikeaa tietoa, todellista okkultista tietoa tai miksi sitä tahdomme nimittää, todellista tietoa maailman mysteerioista, elämän salaisuuksista, kuoleman mysteerioista ilman, että saamme tavata Mestarin, joka meitä ohjaa. Mutta se Mestari tulee silloin varmasti, kun opetuslapsi on valmis, kun hän on tehnyt työtä itse niin paljon kuin voi tehdä. Silloin, kun hän on vapautunut itsekkyydestä, omista harhoista, kun hänen sydämensä on puhdas, saa hän nähdä Jumalan. Ja kuka hänelle näyttää Jumalan? Jumalan näyttää hänelle hänen Mestarinsa.

Kun teosofinen totuudenetsijä, hän, joka on hankkinut itselleen tämän teosofisen elämänymmärryksen, kuolee, niin

aivan siinä määrin, kun hän on elämänsä aikana voittanut itseään, siinä määrin kuin hän on saavuttanut valtaa oman alemman itsensä yli, siinä määrin hänen kuolemansa on autuas, sillä kuolemassa hänen ei silloin tarvitse kadottaa itsetajuntaansa: hänellä on valtaa niin paljon kuin hänellä on valtaa oman itsensä yli, ja se valta pysyy hänen tajunnassaan. Se puoli, jonka hän on voittanut oman itsensä yli, ei voi asettua hänen eteensä ja vetää häntä kiirastuleen, vaan hän pysyy selvänä, ja koska hän tietää, että mitä muuta hänessä mahdollisesti on voittamatonta, missä määrin hän ei ole itseään puhdistanut, se on hänen edessään, hän tietää sen, mutta se ei saa viedä umpimähkään häntä mihinkään, hän tahtoo taistella sitä vastaan. Tällä tavalla hän säilyttää tietoisuutensa, niin että kun auttavat enkelit, tutut, ystävät, tulevat hänen luokseen, hän myös heti lähtee niiden piiriin vainajien maailmassa, joiden tehtävänä on auttaa vainajia ja eläviä ihmisiä, niinkuin viime sunnuntaina oli puhetta tosikristityistä. Samalla tavalla teosofit lähtevät myös suoraan niihin piireihin, samaan työhön. Sentähden, että teosofit ovat paljon ajatelleet elämänsä aikana näitä kuolemanjälkeisiä asioita ja paljon lukeneet ja tutkinet, heidän järkensä on enemmän valistunut, se on valistuneempi tavallisten vainajien järkeä, sentähden huomaamme, että he usein voivat saada pienen johtaja-aseman auttajapiireissä kukin luontonsa ja taipumustensa mukaisesti. Ja sitten, kun heidän eteensä mahdollisesti jäljellä oleva kiirastulipuhdistus tulee, he pelkäämättöminä astuvat siihen ja suorittavat sen nopeasti ja astuvat sitten taivaaseen. Mutta jos teosofiset totuudenetsijät ovat oikein vakavasti pyrkineet ja saavuttaneet jotakin elämänsä aikana, saavuttaneet sen, jota teosofisessa kirjoissa nimitetään ensimmäiseksi suureksi vihkimykseksi, silloin he, tullessaan taivasmaailman kynnykselle, voivat katsella siitä taivaaseen, elämää siellä ja tuntea, kuinka suurella voimalla autuus vetää puoleensa, mutta kun he ovat tottuneet hillitsemään itseään ja kieltäytymään, he voivat sanoa: „Minäpä en lähdekään tuonne taivaaseen.“ Ja he kääntyvät

oppaansa puoleen ja sanovat: „Enkö voi kieltäytyä tuosta ilosta, joka minua monen sadan vuoden aikana odottaa ja astua työhön ihmiskunnan hyväksi ja iloksi? Enkö saisi heti tehdä työtä maan päällä?“ Ja saattaa silloin tapahtua, että heidän oppaansa sanoo: „Minäpä kysyn Mestarilta.“ Ja voi tapahtua, että tuollainen ihminen saa jäädä vielä tuonelaan, astraalimaailmaan, auttamaan siellä eläviä ja kuolleita odottaessaan syntymistään maan päälle. Ja kun hän syntyy jälleen, silloin on yksi ihmeellinen asia savutettu, nim. se, että joko hän lapsuudessaan tai myöhemmin selvästi tietää olevansa jälleensyntyvä olento, hän selvästi muistaa ennen olleensa maan päällä, ja hän tulee todistajaksi siitä, että ihminen on kuolematon olento. Ja sentähden me näemme, miten kaikki okkultinen tieto saavutetaan: se saavutetaan aina kärsimällä ja luopumalla jostakin omasta. Niinkuin meidän Vapahtajamme ja Mestariimme Jeesus Kristus sanoo: „Se, joka antaa elämänsä, hän saa elämän.“

Tekisi mieleni sanoa kuin ohimennen vielä, että monet teosofiset totuudenetsijät ehkä auttaisivat mielellään vainajia nyt eläessään, mutta he eivät millään tavalla ole tietoisia siitä, voivatko he yöllä nukkuessaan auttaa, koska eivät muista sitä. Silloin on olemassa eräs keino. Jokainenhan voi omia tuttujaan ja rakkaita vainajia auttaa sillätavalla, että hän ajattelee heille rauhaa, hyvää. Jos hän tietää, että joku on kuollut uskossa ikuiseen helvettiin, hän lähettää hänelle taivasajatuksia, ja ajatukset lähtevät sielujen luo: sielu, joka on ilman fyysillistä rumista on alttiimpi ottamaan vastaan ajatuksia kuin fyysillinen ihminen. Sentähden on vainajia helppo saavuttaa kauniilla veljellisillä, jumalallisilla ajatuksilla. Sitten on hyvä muistaa se, että vainajien kesken on jonkunlaista levottomuutta sekä silloin, kun ovat tässä ilmapiirissä että ollessaan tuonelassa, astraalimaailmassa, ja se levottomuus on siinä, että kun he eivät mitään tiedä ja ymmärrä niistä olosuhteista, joissa ovat, eivät he itse osaa selittää itselleen mikä heitä vaivaa. Mutta heitä vaivaa se, että ovat niin vähän saaneet selvää siitä uudesta maasta, johon

ovat muuttaneet, ja jos heille silloin lukee ääneen jonkun esityksen kuolemasta ja kuolemanjälkeisestä elämästä, se tulee heidän sieluunsa, on aivankuin he kuulisivat. He voivat kokoontua semmoisen ihmisen ympärille, joka on yksin huoneessa, ottaa hyvän kirjan ja lukea ääneen, ei huutamalla selvästi ja harvaan. Varsinkin, jos hän uudistaa sen, tekee sen säännöllisesti, kokoontuu vainajia, ja niin hän muodostuu tuon teosofisen looshin. Katselkaa vaan ne, jotka näkevät, kun meillä on luento täällä, on paljon enemmän väkeä kuin mitä fyysillisesti voi nähdä. Kuka ihminen tahansa, joka on vakava ja hengessään tahtoo auttaa vainajia, voi lukemalla ääneen hyvän esityksen, saada joitakuita kuuntelijoita.